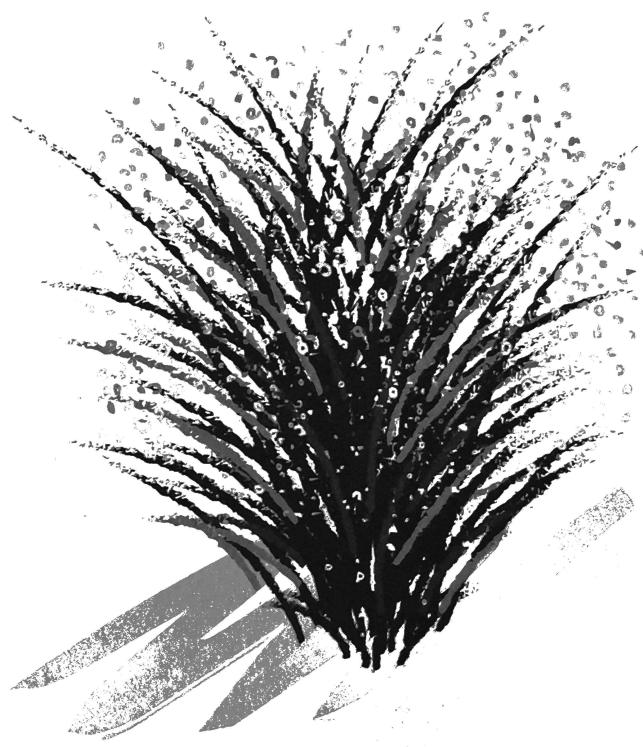

La ginesta altra vegada !
La ginesta amb tanta olor !
És la meva enamorada
que ve al temps de la calor.
Per a fer-li una abraçada
he pujat dalt del serrat:
de la primera besada
m'ha deixat tot perfumat.
Feia un vent que enarborava,
feia un sol molt resplendent:
la ginesta es regirava
furiosa al sol rient.
Jo la prenc per la cintura;
l'estisora va en renou
desflorant tanta hermosura,
fins que el cor me n'ha dit prou.

Amb un vímet que creixia
innocent a vora seu
he lligat la dolça aimia
ben estreta en un pom breu.
Quan l'he tinguda lligada
m'he girat de cara al mar ...
M'he girat al mar, de cara,
que brillava com cristall;
he aixecat el pom enlaire
i he arrencat a córrer avall.

*Joan Maragall, Antologia poètica
Selecta, Barcelona*

- 1 Busca en el **poema** paraules que rimin; fixa't en l'exemple:

vegada   **enamorada**

abraçada

olor

serrat

resplendent [www.oxforddictionaries.com](#)

cintura

creixia

seu

1 Segons el poema anterior, contesta :

- a) Quan floreix la ginesta ? .....
- b) Per què puja al serrat ? .....
- c) Quin temps feia ? .....
- d) Què és per l'autor, la ginesta ? .....
- e) Qui és l'autor del poema ? .....
- f) Per què li serveix el vímet ? .....
- g) Com estava la mar ? .....
- h) Amb què ha collit la ginesta ? .....

2 Què és la ginesta ? Tria la definició més adient. Si cal, consulta el diccionari :

Planta herbàcia amb flors groques

Arbre amb flors groques

Planta arbustiva de flors groques

Arbre amb flors vermelles

3 Relaciona cada paraula amb el significat que li correspon en el text :

enarborava •

• muntanyes poc elevades

serrat •

• movia

regirava •

• s'alçava, s'aixecava

desflorant •

• moviment

renou •

• ram de flors

vímet •

• treure les flors d'una planta

pom •

• branca prima i flexible

4 Prepara el dictat :

Les hortalisses es caracteritzen per un elevat contingut d'aigua. La majoria no contenen greix i les proporcions de proteïnes i d'hidrats de carboni són molt baixes. El seu valor calòric és baix. Les hortalisses són una font de vitamines i d'elements minerals.

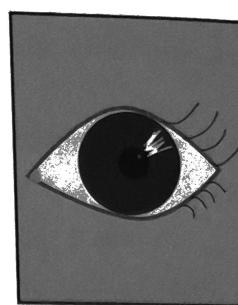
PARAULES POLISÈMIQUES

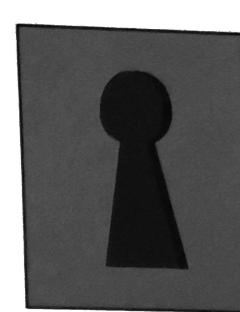
banc

banc

ull

ull

- Una paraula és **polisèmica** si té diversos significats.

1 Subratlla a les frases següents les paraules polisèmiques :

- La serra del fuster està rovellada.
- Varem anar a la barra per prendre cafè.
- A la Montse li fa mal el coll.
- He comprat una barra de pa.
- En Josep ha pujat al cim de la serra.
- Per anar al poble veí cal pujar un coll molt fort.

2 Escriu a cada paraula polisèmica dues frases amb diferent significat.

Si cal, consulta el diccionari :

peu

llengua

tall

PREPOSICIÓ

PREPOSICIÓ

1 Completa les frases següents amb una preposició del quadre:

- Va anar ..... els seus pares ..... veure una pel·lícula.
- El llibre ..... la Maria és ..... color marró.
- En Pau juga ..... la seva germana.
- Vindré ..... les tres ..... la tarda ..... la meva mare.
- Va ..... l'escola ..... l'entrepà ..... no portar pes.
- En Marc no té res ..... vosaltres.
- ..... el temps vaig anar-hi.
- Hi aniré ..... el que diguin.
- Es va girar ..... el seu germà.

2 Subratlla les preposicions :

- Quan vindré amb el pare passaré per aquí.
- Segons he vist no sap cap a on va amb la moto.
- He comprat una taula de fusta a cal fuster.
- Hi ha papers per terra a la classe de la Núria.
- Té una pilota de color blau amb ratlles blanques.

- Les **preposicions** enllacen paraules i poden enllaçar :

- Dos substantius : capsa **(de)** caramels.
- Un verb i un substantiu : Vénen **(de)** París.
- Dos verbs : Pensa **(a)** escriure.

LES GRAFIES **b** i **v**

1 Llegeix les paraules següents i classifica-les :

blau , cabra , brossa , blanc , combinació , timbal
 bloc , rombe , bròquil , ambient , bleda , braçalet

bl

br

mb

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

Completa :

Escrivim **b** :

- Davant **l** i **ll** com poble , marbre, ...
- Darrere de **u** com ambient , ...

2 Completa amb paraules derivades que hagin canviat **p** per **b** :

sap ~~ar~~ sabia , saber , sabré

cap ~~er~~ .....

llop ~~ar~~ .....

rep ~~er~~ .....

3 Completa les frases amb paraules de la mateixa família que les paraules que estan subratllades :

- No sap res però diu que ho ..... demà.

- El llop i la ..... tenen un ..... molt petit.

- Avui rep el seu germà i demà ..... el seu amic.

- Això no hi cap , potser si es fes petit hi .....

- No sabia la data , però ara sí que la .....

- No sabia la data , però ara sí que la .....

4 Completa amb les paraules següents :

in...ent , can...i , en...às , en...estir , en...ernissar

5 Completa, com l'exemple, els imperfets d'indicatiu :

cantava parlava callava menjava

cantaves ..... .

cantava .....

cantàvem .....

cantàveu .....

cantaven .....

6 Escriu paraules derivades que canvién la per :

blau ➔ blava , blavor nou ➔ .....

clau ➔ ..... tou ➔ .....

neu ➔ ..... meu ➔ .....

7 Completa :

- Escrivim :

- Quan va darrere de com .....
- En les paraules de la mateixa família que acaben en .....
- En les terminacions verbals -ava , ... , ... , ... , -àveu i .....

8 Completa les frases amb formes verbals de l'imperfet indicatiu :

- La meva germana ahir (anar) ..... molt arreglada.
- El meu amic (cantar) ..... cada diumenge.
- La Neus (callar) ..... i (escoltar) ..... sempre.
- Ahir el gat (menjar) ..... sardines.

- 1 Ordena els versos de cada estrofa del fragment del poema "Les neus que es fonen" d'Àngel Guimerà; fixa't en la puntuació per tenir una pista:

1 Les neus de la muntanya
comença a verdejar.
que avall, avall, la terra
es miren trist el pla,

Les neus de la muntanya

.....
.....
.....

2 s'acaba", es van dient.
I totes encongint-se
"S'acaba nostra vida,
davant del sol creixent,

davant .....

.....
.....

3 i amb rumoreig dolcíssim
ja es tornen regalims,
van davallant dels cims.
I ses primeres llàgrimes

.....
.....
i .....

4 l'absolta de les neus
damunt de les flors blanques"
"Plorem, que als ametllers
l'oreig, passant-hi, canta

".....
l'.....
.....
.....

- 2 Explica què vol dir aquesta poesia:

.....
.....
.....

- 3 Quantes estrofes té aquesta poesia?
I quants versos?

.....

- Un vers és cada línia i una estrofa són grups de versos.

Lectura

Unitat 10

Data : .....

NOTÍCIES

EL ZOO AUGMENTA

Ha arribat al zoo un ós polar, tots els nens hi han anat a donar-li la benvinguda

PRIMER COTXE SENSE CONDUCTOR

Avui s'ha posat en circulació per la ciutat un cotxe sense xofer. Sembla ser tot un èxit.

FUTBOL ENDAVANT

L'equip local ha guanyat per 3 gols a l'equip visitant. Els gols els han fet: Pepín, Òscar i Ral.

AMICS DEL TEATRE

Ha començat la temporada del teatre amb l'obra "Trencaclosques". L'obra ha estat un èxit i s'ha representat al teatre Galeó.

EL BOSC EN PERILL

Aquesta matinada s'ha declarat un incendi al Bosc de la Bassa.

Recorda :

- Totes les notícies d'un diari porten un títol. Pel títol, els lectors sabran si els interessa la notícia o no.
- Les notícies s'han de referir a un fet actual, ha de ser original i ha d'interessar als lectors.
- A les notícies cal que s'expliquin els fets, les personnes que hi han intervenit, el lloc on ha passat i el moment.

- 1 Escriu la notícia de la pàgina anterior que t'hagi agradat més:

.....

Per què? .....

- 2 Escriu una notícia amb el seu títol sobre el fet: A la platja de Llevant s'ha trobat una balena.

- 3 Busca notícies en un diari, retalla-les i enganxa-les a sota. Subratlla les paraules que ens diuen de què tracta la notícia:

PARAULES HOMÒFONES

- Les **paraules homòfones** són aquelles que es pronuncien igual però s'escriuen diferent.

1 Completa les oracions següents amb les paraules homòfones de la dreta :

- La ..... menjava herba. *baca , vaca*
- La ..... del cotxe ja està plena. *bellesa , vellesa*
- Cal viure la ..... amb felicitat.
- Aquesta noia és una ..... *beure , veure*
- L'Arnau té una ..... de color blau.
- El colom ..... cap al colomar. *bola , vola*
- La Txell va ..... un estel.
- L'Adrià vol ..... aigua. *beure , veure*

2 Escriu frases amb les paraules homòfones següents :

especial → .....

especial → .....

cove → .....

cova → .....

comte → .....

compte → .....

CONJUNCIONS

1 Completa les frases següents amb una de les conjuncions del quadre de la dreta :

- Vindràs ..... et quedaràs a casa.
- ..... menja ..... deixa menjar.
- El vaig trobar ..... no em va saludar.
- Està plovent, ..., no aniré a passejar.
- Vindré ..... faci mal temps.
- No he pogut venir, ... feia molt de vent.
- Hi aniré ..... ho podré veure.
- La nena escriu ..... el nen llegeix.

CONJUNCIONS

i, o, ni	però, sinó
doncs, per tant	a més, perquè
encara que,	encara que,
a fi que ,	a fi que ,
fins i tot ,	fins i tot ,
si , que ,	si , que ,
mentre ,	mentre ,
...	...

2 Relaciona les oracions de l'esquerra amb les de la dreta mitjançant una conjunció del centre :

No vol anar-hi	•	encara	•	que plogui.
Hi aniré	•	perquè	•	tu ho vols.
Ho faré	•	si	•	té por.
He mirat	•	i	•	no l'he vist.
L'Uriel juga	•	però	•	aniràs al circ.
Vindràs al cinema	•	o	•	la Dèlia llegeix.

- Les **conjuncions** són paraules que enllacen oracions o grups de paraules.

3 Prepara el dictat :

Som el que mengem. Tot el que mengem produeix algun o altre efecte. L'home viu del que respira i del que menja. Per això, ens preocupem tant de la qualitat de l'aire i de no contaminar-lo. L'alimentació és tan important com l'aire, tot el que mengem es reparteix pel nostre organisme i el nodreix.

SONS DE **[g]** i **[j]**

1 A les paraules següents subratlla el so de **[j]** o **[g]**. Després, classifica-les :

jardí , jove , gerani , girafa , julivert , injecció , subjectar , jeure

[j]	[g]
..... , ...	..... , ...
..... , ...	..... , ...
..... , ...	..... , ...

- Davant quines lletres has escrit **[j]**? Davant ..... , ... , ... , -ject i -jecc-.
- Davant quines lletres has escrit **[g]**? Davant ..... i .....

2 Completa :

- El so de **[j]** o **[g]** s'escriu :

[j] davant **[a]**, **[e]** i **[i]**.

[g] davant **[a]** i **[u]**.

[j] en els grups **-jecc-** i **[k]**.

[g] en el verb **jeure**.

Són excepcions: **jerarquia** , **jeroglífic** , **jersei** , **Jesús** , **majestat** , ...

3 Escriu cinc frases amb les excepcions anteriors :

.....

.....

.....

.....

.....

4 Subratlla, a les paraules següents, el so de **g**at; després, classifica-les:

goma , gallina , guerra , guineu , guapo

g	gu (la u no sona)
..... , ...	..... , ...
.....	.....

- Davant quines lletres has escrit **g** ? .....
- Davant quines lletres has escrit **gu** ? .....

5 Completa :

- El so de **g**at s'escriu :

davant **a** , **o** i **u** .

gu (la u no sona) , davant i .

6 Completa amb **g** o **gu** :

....uàrdia

....ot

....os

carre....ar

formi....a

ba....ul

dra....ó

jo....ina

....ia

re....en

....epard

....ust

....itarra

....uardiola

....inyol

7 Escriu tres frases amb paraules de l'exercici anterior :

- 1 Fixa't en el dibuix anterior; uns nens i nenes canten i la nena recita un poema. Pensa, coneixes alguna cançó o poema? Escriu la cançó o el poema que coneixes, en cas que no et recordis de cap, consulta els llibres i copia la cançó o poema que més t'agradi. Escriu el títol.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- És una cançó o un poema? .....
- Qui és l'autor? .....

SEGONA CONJUGACIÓ (-re)
VERB PERDRE

INDICATIU		CONDICIONAL	
TEMPS SIMPLES	TEMPS COMPOSTOS	TEMPS SIMPLES	TEMPS COMPOSTOS
Present Jo perdo Tu perds ell / ella perd nosaltres perdem vosaltres perdeu Ells / elles perden	Perfet Jo he perdut Tu has perdut Ell / ella ha perdut Nosaltres hem perdut Vosaltres heu perdut Ells / elles han perdut	Condicional Jo perderia Tu perderies Ell / ella perderia Nosaltres perderíem Vosaltres perderieu Ells / elles perderien	Condicional perfet Jo hauria perdut Tu hauries perdut Ell / ella hauria perdut Nosaltres hauríem perdut Vosaltres hauríeu perdut Ells / elles haurien perdut
Imperfet Jo perdia Tu perdies ell / ella perdia nosaltres perdíem vosaltres perdíeu Ells / elles perdien	Plusquamperfet Jo havia perdut Tu havies perdut Ell / ella havia perdut Nosaltres havíem perdut Vosaltres havíeu perdut Ells / elles havien perdut	Present Jo perdi Tu perdis Ell / ella perdi Nosaltres perdem Vosaltres perdeu Ells / elles perdin	Perfet Jo hagi perdut Tu hagis perdut Ell / ella hagi perdut Nosaltres hagíem perdut Vosaltres hagiò perdut Ells / elles hagin perdut
Passat simple Jo perdí Tu perderes Ell / ella perdé Nosaltres perdérem Vosaltres perdéreu Ells / elles perderen	Passat anterior Jo haguí perdut Tu hagueres perdut Ell / ella hagué perdut Nosaltres haguérem perdut Vosaltres haguéreuperdut Ells/elleshaguerenperdut	Imperfet Jo perdés Tu pedessis Ell / ella perdés Nosaltres perdéssim Vosaltres perdéssiu Ells / elles perdessim	Plusquamperfet Jo hagués perdut Tu haguessis perdut Ell / ella hagués perdut Nosaltres haguéssim perdut Vosaltres haguéssiu perdut Ells/elleshaguessin perdut
Futur Jo perderé Tu perderàs Ell / ella perderà Nosaltres perderem Vosaltres perdereu Ells / elles perderan	Futur perfet Jo hauré perdut Tu hauràs perdut Ell / ella haurà perdut Nosaltres haurem perdut Vosaltres haureu perdut Ells / elles hauran perdut	IMPERATIU perd tu perdi ell / ella perdem nosaltres perdeu vosaltres perdin ell / elles	GERUNDI Simple perdent Compost havent perdut
Passat perifràstic Jo vaig perdre Tu vas perdre Ell / ella va perdre Nosaltres vam perdre Vosaltres vau perdre Ells / elles van perdre	Passat anterior perifràstic Jo vaig haver perdut Tu vas haver perdut Ell / ella va haver perdut Nosaltres vam haver perdut Vosaltres vau haver perdut Ells / elles van haver perdut	INFINITIU Simple perdre Compost haver perdut	PARTICIPI perdit, perduda perduts, perdudes

TERCERA CONJUGACIÓ (-ir)
VERB DORMIR

INDICATIU		CONDICIONAL	
TEMPS SIMPLES	TEMPS COMPOSTOS	TEMPS SIMPLES	TEMPS COMPOSTOS
Present Jo dormo Tu dorms Ell / ella dorm Nosaltres dormim Vosaltres dormiu Ells / elles dormen	Perfet Jo he dormit Tu has dormit Ell / ella ha dormit Nosaltres hem dormit Vosaltres heu dormit Ells / elles han dormit	Condicional Jo dormiria Tu dormiries Ell / ella dormiria Nosaltres dormiríem Vosaltres dormiríeu Ells / elles dormirien	Condicional perfet Jo hauria dormit Tu hauries dormit Ell / ella hauria dormit Nosaltres hauríem dormit Vosaltres hauríeu dormit Ells / elles haurien dormit
Imperfet Jo dormia Tu dormies Ell / ella dormia Nosaltres dormíem Vosaltres dormíeu Ells / elles dormien	Plusquamperfet Jo havia dormit Tu havies dormit Ell / ella havia dormit Nosaltres havíem dormit Vosaltres havíeu dormit Ells / elles havien dormit	SUBJUNTIU TEMPS SIMPLES	TEMPS COMPOSTOS
Passat simple Jo dormí Tu dormires Ell / ella dormí Nosaltres dormírem Vosaltres dormíreu Ells / elles dormiren	Passat anterior Jo haguí dormit Tu hagueres dormit Ell / ella hagué dormit Nosaltres haguérem dormit Vosaltres haguéreu dormit Ells / elles hagueren dormit	Present Jo dormi Tu dormis Ell / ella dormi Nosaltres dormim Vosaltres dormiu Ells / elles dormin	Perfet Jo hagi dormit Tu hagis dormit Ell / ella hagi dormit Nosaltres hágim dormit Vosaltres hàgiu dormit Ells / elles hagin dormit
Futur Jo dormiré Tu dormiràs Ell / ella dormirà Nosaltres dormirem Vosaltres dormireu Ells / elles dormiran	Futur perfet Jo hauré dormit Tu hauràs dormit Ell / ella haurà dormit Nosaltres haurem dormit Vosaltres haureu dormit Ells / elles hauran dormit	IMPERATIU dorm Tu dormi ell / ella dormim nosaltres dormiu vosaltres dormin ell / elles	GERUNDI Simple dormint Compost havent dormit
Passat perifràstic Jo vaig dormir Tu vas dormir Ell / ella va dormir Nosaltres vam dormir Vosaltres vau dormir Ells / elles van dormir	Passat anterior perifràstic Jo vaig haver dormit Tu vas haver dormit Ell / ella va haver dormit Nosaltres vam haver dormit Vosaltres vau haver dormit Ells / elles van haver dormit	INFINITIU Simple dormir Compost haver dormit	PARTICIPI dormit , dormida dormits , dormides

AUTOAVALUACIÓ

1 Subratlla les paraules que pertanyen al camp semàntic dels "aliments" :

pa , verdura , cotxe , llibre , carn , peix , embotits , paperera

2 Escriu **[el]** o **[l']** davant dels noms masculins següents:

.... arbre .... ànec .... calçat .... foc .... hexàgon

3 Escriu **[la]** o **[l']** davant dels noms femenins següents:

.... fulla .... Índia .... illa .... infusió .... goma

4 Escriu els noms propis que surten en el text de la pàgina 13 :

.....

5 Escriu si el verb està en indicatiu, imperatiu o subjuntiu :

- Atura't aquí ! .....

- Nosaltres anirem d'excursió. .....

- Potser que hi vagi. .....

6 Completa amb **[a]** o **[e]** :

p.....lut r.....mar enr.....mar r.....tota c.....reta

7 Subratlla l'adverbi de color blau i el determinant, de color vermell :

- En té poc perquè té massa diners.

8 Completa amb **[o]** o **[u]** :

m.....ntanya m.....lí p.....mera p.....rter r.....vell

9 Completa amb **[b]** o **[v]** :

cam.....ra can.....iar co.....la mar.....re po.....re

10 Completa amb **[g]** o **[j]** :

....eia pi.....ama ....egant ....ener ....ardí